

10 TARİH DERS ANALİZ SINAVI KONU DAĞILIMI

DERS ANALİZ SINAVI	ÜNİTE ADI	KONU BAŞLIK	ÖĞRENME ÇIKTILARI	UYGULAMA TARİHİ
1	TÜRKİSTAN'DAN TÜRKİYE'YE (1040-1299)	1040-1299 yılları arasında Türkistan'dan Türkiye'ye Uzanan Süreçte Meydana Gelen Önemli Askerî Mücadeleler	TAR.10.1.1. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte 1040-1299 yılları arasında meydana gelen önemli askerî mücadelelerin Türk tarihinin seyrine etkilerini karşılaştırabilme a) Türk tarihinin seyrini değiştiren önemli askerî mücadeleleri tarih şeridi üzerinde sıralar. b) Türk tarihinin seyrini değiştiren önemli askerî mücadelelerin özelliklerini belirler. c) Türk tarihinin seyrini değiştiren önemli askerî mücadelelerin etkilerini benzerlik ve farklılıkları açısından listeler.	12-16 EKİM 2026
2	TÜRKİSTAN'DAN TÜRKİYE'YE (1040-1299)	Türkistan'dan Türkiye'ye Uzanan Süreçte Türk Devlet ve Ordu Teşkilatında Meydana Gelen Değişim	TAR.10.1.2. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerde devlet ve ordu teşkilatında meydana gelen değişim ve sürekliliği yorumlayabilme a) Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerde devlet ve ordu teşkilatında meydana gelen değişim ve sürekliliği sağlayan unsurları inceler. b) Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerde devlet ve ordu teşkilatında meydana gelen değişim ve sürekliliğin etkilediği unsurları inceler. c) Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerde devlet ve ordu teşkilatında meydana gelen değişim ve sürekliliğin kurumlara etkilerini sorgular. ç) Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerde devlet ve ordu teşkilatında meydana gelen değişim ve sürekliliğin neden ve sonuçlarını açıklar.	9-15 KASIM 2026
		Türkistan'dan Türkiye'ye Uzanan Süreçte Türklerin Sosyal Yaşamları ve Ekonomik Faaliyetleri	TAR.10.1.3. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerin sosyoekonomik faaliyetleri ile yerleşme ve şehirleşme anlayışları arasındaki ilişkiyi sorgulayabilme a) Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerin sosyoekonomik faaliyetleri ile yerleşme ve şehirleşme anlayışları arasındaki ilişki hakkında merak ettiği konuları belirler. b) İlgili konular hakkında sorular sorar (5N1K). c) Farklı kaynaklar üzerinden konuya ilişkin bilgi toplar. ç) Topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir. d) Topladığı bilgiler üzerinden Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türklerin sosyoekonomik faaliyetleri ile yerleşme ve şehirleşme anlayışları arasındaki ilişki hakkında çıkarım yapar.	
3	TÜRKİSTAN'DAN TÜRKİYE'YE (1040-1299)	Türk-İslam Medeniyetinin Bilim, Kültür, Eğitim ve Sanat Alanlarında Ortaya Çıkardığı Etkiler	TAR.10.1.4. Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türk-İslam medeniyetinde bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında meydana gelen gelişmeleri Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecine etkisi açısından değerlendirebilme a) Türk-İslam medeniyeti ile Batı medeniyetinin bilim, kültür, eğitim ve sanat anlayışını karşılaştırır. b) Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte Türk-İslam medeniyetinde bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında meydana gelen gelişmelerin Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma sürecine etkisine ilişkin kanıtları kullanarak yargıda bulunur. c) Hoca Ahmed Yesevi, Kaşgarlı Mahmud, Ömer Hayyam, Cezeri, İbnülarabi, Mevlana Celaleddin Rumi, Hacı Bektaş Veli, Yunus Emre ve İbni Bibi'nin düşünceleri veya eserleri hakkında insanlığın ortak mirasına katkıları bakımından yargıda bulunur.	14-18 ARALIK 2026
	BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI (1299-1453)	Osmanlı Devleti'nin Kuruluşuna Dair Farklı Görüşler	TAR.10.2.1. Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna dair farklı görüşleri tartışabilme a) Tarihçilerin Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna dair öne sürdüğü farklı görüşlerin benzer ve farklı yönlerini belirler. b) Tarihçilerin Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna dair öne sürdüğü görüşlerin güçlü ve zayıf yönleri ile tutarsızlıklarını tespit eder. c) Tarihçilerin Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna dair öne sürdüğü görüşleri gerekçeleriyle çürütür veya kabul eder	

10 TARİH DERS ANALİZ SINAVI KONU DAĞILIMI

DERS ANALİZ SINAVI	ÜNİTE ADI	KONU BAŞLIK	ÖĞRENME ÇIKTILARI	UYGULAMA TARİHİ
4	BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI (1299-1453)	1299-1453 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli'deki Siyasi ve Askerî Mücadeleleri	TAR.10.2.2. 1299-1453 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli'de gerçekleştirdiği siyasi ve askerî mücadeleleri yorumlayabilme a) Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli'de gerçekleştirdiği siyasi ve askerî mücadeleleri farklı kaynakları karşılaştırarak inceler. b) Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli'de gerçekleştirdiği siyasi ve askerî mücadelelere ilişkin farklı kaynaklardaki bilgi ve bakış açılarını görsel bir forma dönüştürür. c) Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli'de gerçekleştirdiği siyasi ve askerî mücadeleleri verilen kaynaklara dayanarak kendi cümleleriyle ifade eder	11-15 OCAK 2027
5	BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI (1299-1453)	Osmanlı Devleti'nin Devletleşme Süreci ile Ordu, Hukuk ve Toprak Sistemleri Arasındaki İlişkiler	TAR.10.2.3. Osmanlı Devleti'nin ordu, hukuk ve toprak sistemi ile devletleşme süreci arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme a) Osmanlı Beyliği'nin devletleşmesini sağlayan sistemlerin özelliklerini belirler. b) Osmanlı Beyliği'nin devletleşmesini sağlayan sistemler arasındaki ilişkiyi belirler	22-26 ŞUBAT 2027
		Osmanlı Devleti'nin Fethettiği Topraklarda Kalıcı Olabilmek İçin İzlediği Politikalar	TAR.10.2.4. Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklarda kalıcı olabilmek için izlediği politikaları sorgulayabilme a) Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklarda uyguladığı iskân ve istimalet politikalarına yönelik kaynaklardaki farklı bakış açılarının nedenlerine dair sorular sorar. b) Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklarda uyguladığı iskân ve istimalet politikalarına ilişkin kaynaklardaki bilgilerin sınırlılıkları hakkında çıkarım yapar. c) Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklarda uyguladığı iskân ve istimalet politikalarına yönelik kaynaklara dayalı çıkarım yapar.	
		Osmanlı Devleti'nin İlim ve İrfan Geleneğinin Oluşmasında Mekânların ve Kişilerin Etkisi	TAR.10.2.5. Osmanlı Devleti'nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında şehir, kurum ve şahsiyetlerin etkilerine dair fikirler üretebilme a) Osmanlı Devleti'nin ilim ve irfan geleneğini inceler. b) Osmanlı Devleti'nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında şehir, kurum ve şahsiyetlerin etkilerini fark eder. c) Osmanlı Devleti'nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında ilk Türk-İslam devletlerindeki benzer deneyimleri inceler. ç) Osmanlı Devleti'nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında şehir, kurum ve şahsiyetlerin rolüne ilişkin fikir üretir.	
6	CİHAN DEVLETİ OSMANLI (1453-1683)	1453-1683 Yılları Arasındaki Siyasi ve Askerî Mücadeleler	TAR.10.3.1. 1453-1683 yılları arasındaki siyasi ve askerî mücadelelerin Osmanlı Devleti'nin cihan devleti hâline gelmesindeki rolüne ilişkin özgün fikirler üretebilme a) 1453-1683 yılları arasındaki siyasi ve askerî mücadeleleri belirler. b) 1453-1683 yılları arasındaki siyasi ve askerî mücadeleler ile Osmanlı Devleti'nin cihan devleti hâline gelmesini ilişkilendirir. c) 1453-1683 yılları arasındaki siyasi ve askerî mücadelelerin sonucunda bir cihan devleti hâline gelen Osmanlı Devleti'nin politikaları hakkında özgün bir içerik oluşturur	29 MART - 03 NİSAN 2027

10 TARİH DERS ANALİZ SINAVI KONU DAĞILIMI

DERS ANALİZ SINAVI	ÜNİTE ADI	KONU BAŞLIK	ÖĞRENME ÇIKTILARI	UYGULAMA TARİHİ
7	CİHAN DEVLETİ OSMANLI (1453-1683)	Osmanlı Devleti'nin Yönetim ve Ordu Yapısında Meydana Gelen Değişim	TAR.10.3.2. 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin yönetim ve ordu yapısında meydana gelen değişim ve sürekliliğe ilişkin kaynakları yorumlayabilme a) 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin yönetim ve ordu yapısında meydana gelen değişim ve sürekliliği kaynaklar üzerinden inceler. b) 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin yönetim ve ordu yapısında meydana gelen değişimle ilgili farklı kaynaklardaki bilgileri tablo yaparak gösterir. c) 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin yönetim ve ordu yapısında meydana gelen değişimleri birden çok kaynaktaki kanıtlara dayanarak ifade eder	26 NİSAN - 01 MAYIS 2027
		Avrupa'nın Sömürgeci Politikalarının Etkileri	TAR.10.3.3. Avrupalıların sömürgeci politikalarının etkilerini tarihsel bağlamı içerisinde değerlendirebilme a) Avrupalıların sömürgeci politikalarını kaynaklara dayanarak çözümler. b) Avrupalıların sömürgeci politikalarıyla ilgili olarak dönemin koşullarını fark eder c) Avrupalıların sömürgeci politikalarının günümüze etkilerini açıklar. ç) Avrupalıların sömürgeci politikalarının etkilerini dönemin koşulları içinde açıklar.	
8	CİHAN DEVLETİ OSMANLI (1453-1683)	Osmanlı Devleti'ndeki Önemli İsyanların Neden ve Sonuçları	TAR.10.3.4. 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde gerçekleşen önemli isyanların neden ve sonuçlarını müzakere edebilme a) 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde gerçekleşen önemli isyanların neden ve sonuçları konusunda bireylerin farklı görüşlerde olabileceğini fark eder. b) 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde gerçekleşen önemli isyanların neden ve sonuçları konusunda kendi görüşüyle diğer bireylerin görüşlerini karşılaştırır. c) 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde gerçekleşen önemli isyanların nedenlerine ilişkin mevcut görüşlerden hareketle dönemin şartlarını göz önünde bulundurarak isyanların önlenmesine yönelik olası çözümler önerir. ç) 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde gerçekleşen önemli isyanların neden ve sonuçlarına ilişkin farklı görüş ve düşünceleri değerlendirerek kendi görüşünü gözden geçirir. d) 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde gerçekleşen önemli isyanları ve bunlara karşı alınan önlemlere ilişkin farklı görüş ve düşünceleri değerlendirerek grubun görüşünü ifade eder.	31 MAYIS- 05 HAZİRAN 2027
		1453-1683 Yılları Arasında Osmanlı Devleti'nde Bilim, Kültür, Eğitim ve Sanat Alanında Yaşanan Gelişmeler	TAR.10.3.5. 1453-1683 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında ortaya çıkan gelişmelere ilişkin oluşturduğu özgün ürünleri paylaşabilme a) Araştırmada belirlediği kaynaklardan 1453-1683 yılları arasında bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında ortaya çıkan gelişmelere ilişkin bilgi toplar. b) 1453-1683 yılları arasında bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında ortaya çıkan gelişmelere ilişkin belirlediği kaynakları inceleyerek araştırmasına dair bilgileri tespit eder. c) 1453-1683 yılları arasında bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında ortaya çıkan gelişmelere ilişkin kullanacağı kaynakların sınırlılığını sorgular. ç) 1453-1683 yılları arasında bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında ortaya çıkan gelişmelere ilişkin kaynaklardan araştırmasına uygun olarak belirlediği bilgileri yorumlar. d) 1453-1683 yılları arasında bilim, kültür, eğitim ve sanat alanlarında ortaya çıkan gelişmelere ilişkin kanıtlara dayanarak oluşturduğu araştırmasını paylaşır.	